

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2:50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Іредентичні оргії.

Наші italianissimi зужили смерть короля Гумберта на демонстрації проти Австрії. Триестинський дневник «Independente» назвав сі демонстрації «національним суванням (ludto nazionale)». Австрійські Італіянці зсоцідаризували ся з горожанами італійського королівства і поплакали над смертю Гумберта так, мовби не належали до Австрії. Почавши від соймових і парламентарних послів, а скінчивши на місках посадниках, міських радах, всяких товариствах, купцях, а навіть ц. к. урядниках державних — всі ті представителі італійського елементу в Австрії зрадили своїм поведенем, що їх мисли і змаганя лежать поза Австрією. Смерть цїсареві Елисавети не тронула їх душ в тій мірі, як смерть Гумберта. Посли виявили свою кондоленцію в телеграмах, котрих зміст мусіла ц. к. прокуратория сконфіскувати. Маршалок зібраного істрийського сойму, Кампітелі, посадники Триєсту, Паренца, Гориції і других міст та місточок опроводили смерть короля Гумберта річами, в котрих забули на всяку державну і династичну лояльність, а нарід сам поводив ся так, мовби між Австрією а Італією не було ніякого кордону.

Прочитавши в австрійських дневниках вісти про ті анти-австрійські демонстрації на цілім полудневім побережю з нагоди смерті Гумберта, нам пригадала ся статя, уміщена недавно в «Nuova Antologia», а славославяча пок. італійського посла на віденським дворі, Робілянта. Автор сеї статі, який-то Рафаель Капелі, подає житєпис Робілянта і оцінює єго заслуги яко посла на віденським дворі і яко пізнійшого мі-

ністра заграничних справ. При тій нагоді розкриває Капелі зовсім щиро пляни Італії на будуче — розуміє ся — ворожі Австрії. Сполучена Італія не має других бажань над ті, щоби з часом посїсти Адрию і в тій цілі анектувати такі дрібниці, як Дальмацію, Істрию, Триєст, Горицію, Городище і полудневий Тироль. Там сказано дословно: «Між Італією а Австрією заходять дуже поважні суперечности. Суперечности ті тяжко прийде ся розв'язати в мирний спосіб. Їх може рішити лише imperatio в хвили, коли наступить громадна зміна в державнім угрупованю Європи. Італійнство росте, сказано там. Австрійські наші земляки горнуть ся серцем до нас і ждуть лише на більшу європейську катастрофу».

В тім дусі і з тими задушевними бажаннями опроводили австрійські Італіянці смерть Гумберта.

А наші правительства?

Наші правительства кокетують з сими Італіянцями на шкоду полудневих Славян і помагають їм в адміністраційній і закондатній дорозі до осуцєня їх анти-австрійських змагань.

Більше на сю тему говорити злишно.

Конфлікт на Балкані.

Про новий конфлікт між Болгарією а Румунією пише віденський кореспондент Times-a, що чув з дуже доброго румунського жерела, немов то заносить ся на дуже великі ріжниці між Букарештом а Софією з причини агітації та злочинів, яких допускає ся болгарско-македонський революційний виділ. Між Болгарами арештованими під закидом участі в убійстві адвоката Михайлєана знаходиться також болгарський дневникар Козаков, у котрого найдено лист

написаний до болгарського міністра внутрішних справ, а компромітуючий болгарське правительство. Румунське правительство має виступити з новою енергічною нотою, котру має поперти також Німеччина, Австрія і Італія.

Згаданий лист вказує на опіку, яку болгарський міністер заграничних справ уділяв революційному комітету в Букарешті. Ще перед двома місяцями румунський міністер заграничних справ з попередного кабінету, зробив дуже острє представлене до Софії і в справі убійства одного з тамошних Румунів і тероризму, якого дізнають румунські піддані в Софії. Тоді за ініціативою румунського правительства вислали такі самі представленя до Софії також правительства тридержавного союзу. Але сі ноты остали без відповіди з болгарської сторони.

Тепер-жеж, на ноту румунського міністра Маргільмана, болгарський міністер президент Іванчов дав таку відповідь, що болгарське правительство не може виступити судово проти македонського комітету як довго не буде мати актив процесу, уложених румунськими судовими властями. Сю відповідь можна би уважати вже за перший крок до уступок, але очевидно румунське правительство уважає се лише за викрут для проволочєня і скривленя справи. Румунський кабінет поставив після сєго жаданє, щоби болгарське правительство дало доказ своєї щирости і виточило слідство македонському комітету за єго новий поступок, що іменно намагав ся грозьбами вимусити від румунських підданих в Софії гарач в сумі 30.000 франків. Сєго злочину доконано на болгарській землі і і болгарське правительство, після осуду румунського кабінету, не має жадної підстави зволікати з судовим слідством в сій справі. Румунське правительство рішило не уступити, доки не одержить цілковитого достоучинєня, а румунська праса і опінія підпирають горячо се становище правительства.

9

МОРОЗЕНКО.

Панаса Мирного.

(Далі).

У той саме час злегонька скрикнули сїнешні двері в Катриній хаті — і замовкли. Трохи згодом риннули й подвірні, випускаючи Пилипка на двір. — Загорнений у довгу материну свитку, закутаний в чорним платком, у шкарбунах на босу ногу, з рукавичкою в руках, він мов заяць вискочив з сїний, — та і полинув прямо з села на ліс. Серце єго, як у невеличкої пташки, стукало-білось, дух затинав ся у грудях; а малі ноженята — байдуже про непомірні чоботи — своє робили: він ними швидко чєкрижив все вперед та вперед.

І який він радий, що прокинув ся зарані!.. який веселий, що мати не чула, як він встав, узув ся і вийшов!.. От, якби єму так і звернути ся, щоб мати ще спала!.. Він би богати приноси положив на столі, а сам приліг біля неї!.. Он уже і світ бованіє на дворі: білуваті смуги пробивають ся крізь намерзлі шибки у хату!.. Він вдає, що спить, а мати вже проснулась!.. «Синочку! пора вставати!» шепче вона єму тихо. А він — мов не чує, — ще дущє зажмурює свої очиді, протягає ся — наче й геть-то розіснав ся. «Бач, як міцно заснув, — дивуєть ся мати.

— Поспи, синку!.. поспи ще трохи, поки я приберусь», каже вона, злізаючи з печі. «А то де взялось?» скрикнула мати, углядівши на столі хліб та ковбаси. — А він схопив ся, визираючи зза комина та давай реготати!.. «А що мамо!.. злякав ся я вашого старого морозенка?!.. що злякав ся?!..» І він миттю плигнув з печі на під, з полу — до долу!.. Мати єго підхопила, пригорнула до себе!.. «От, якби то так стало ся!» — запобігає уперед думкою Пилипко, та знай налягає на ноги, поспішаючи до лісу.

Ось він вибіг уже за село — на широке роздолє!.. Перед єго очима манячить ліс, притрушений інієм зверху та прикритий снігом — наче страшєнна біла гора бованіє він з далека!.. Подихнула на Пилипка вільним холодним повітрем; ущипнуло за ніс, аж покотили ся слези з очий і невеличкими кружєнками зразу на віях зависли. — Та ну, не страши!.. не боюсь я тебе! промовив Пилипко, струшуючи рукою кружєнки з очей. — То тільки мати лякала. І він не пішов, а побіг підтюцєм.

Ось він добіг вже до лісу!.. Не сніговою горою тепер він здавався Пилипкови, а темним страшилом з чорними корявими ногами, білими, рапатами руками та величєсною, закутаною снігом головою!.. Скільки в того страховища ніг та рук? — І не перелічити!.. Ось оно одну ногу підставило під Пилипкові шкарбуни, мов перечебити збираєть ся!.. Пилипко ухильнувся — об-

минув!.. Ось другу знов засилає!.. третя з снігу вилазе!.. Ось лапата рука зачєпила єго за голову і зразу обтрусила всего снігом!.. Він як опечений одскочив!.. Щось десь луснуло, — посипало наче горогом!.. Ось друга рука наставляєть ся!.. третя з далека на єго киває, мов перестєригає: не ходи далі!.. Пилипкови зробило ся страшно, чорні кружала заходили перед очима; на голові підняло ся волосє у гору!.. наче джмелі — загуло у вухах!.. Серце як не вискочє, бєть ся. дух запинаєть ся в грудях. Він зостаювив ся.

— Морозе, Морозєночку! замолив ся він тихо!.. Пусти мене до хрєщеного батька!.. Я тільки до него одного піду посипати і що виноси-паю, — віддам тобі половину!..

Недалєко від него сич засичав, сова зарєпетувала; а єму здало ся, що то Морозєнко регочє!..

— Хиба тобі мало половини, що ти регочєш? То я все тобі віддам, усе!.. І гроші і ковбаси!.. Пусти тільки!

— Пу-гу-гу-у-у!.. застогнав пугач серед лісу, а Пилипкови здало ся, що то загував Морозєнко: — не пуцу!

— Бач, який ти лихий та не добрий! почав докорять Пилипко. — І щоб тобі стало ся від того? Я-ж не твоє брати-му, я буду прохати в хрєщеного батька!.. Он бідкаєть ся мати, що

Допись з України.

З Харкова.

Сліпим хіба треба бути, щоб не бачити, глухим — щоб не чути того, що воно є навсправжки на світі перед очима кожного ж. Оджеж є такі люди на світі, та ще і з яких людей! З таких людей, які повинні-б були собою освіщати атмосферу розумово-житєву перед кождим, а вони, бач, навпаки зовсім. Далі свого кабінету такі люди нічого не бачуть, що в них за вікном робить ся навіть і того вони не знають, та й знати не хочуть, а через те частогусто і верзуть таку нісенітницю, що врїж поли, та тікай тільки від них.

Де-кільки часу тому, п. Сумець (свідомий кождому професор Сумцов) в пригородній промові своїй, перед великим колом інтелігентних людей міста Харкова авторітетно виголосив, що на підставі його наукових дослідів є певно, що наша мова переводить ся на світі: Мене років 10—20 найбільше 50 і язык Шевченка у нас на Україні зробить ся анахронізмом... Казав той поважний московський вчений, хоч по роду свого він й Українець. Оттак він підбадьорює нас, меньчих своїх братів, в наших найсвятїйших почуваннях, той п. Сумцов, який ліче себе членом славетного полку, оттак як і він славетних українофілів. Не диво ж, що нас так мало, що наша молодїж взагалі млява, пессимістична, бож такі п. п. Сумцови, Баагулії й инчі такі своїм ваганем шкодливим доводять більшість академічної молодїжи до лихого становища їхнього духа.

Боже, яким мені розумово убогим, яким бідолашним здав ся п. Сумцов однаково як і всі його кола, от хоч би днями тільки. Я загадав і п. Сумцова і всіх його братів несамохить пробувши один день у слободі Деркачах, що вони всього в 12 верствах від Харкову.

Деркачі-слобода підмістова, слобода велика (4 церкви), слобода призелізнична, дачна. Всі придатности їй задля загуби національної фізіогномії під рукою у неї, але треба бачити і побачити, чи є що небудь таке там лихе межі людом деркачівським. У мене серце раділо, дух бадьорив ся від погляду на тих Деркачівців.

Мені довело ся бути в колі слободжан і таким робом, що вони не вбачили в мені пана якого, повертали ся зо мною як з людиною. І я був межі Українцями, я чув і бачив Україну навколо себе, навсправжню, живу Україну, не ідеалізовану, неутріровану, але і без крихти московщини. Я бачив дуже, дуже гарну Україну. Я чув там таку мову, якої дай Боже нам і повік і якої, я певен, ані п. Сумцов, ані його собрати ніколи не чули і не вчують ніколи, бо вони глухі задля того, а через те й ось які, на мій погляд печасні.

Пісні старосвітські, які, Сумцови так ка-

в нас на сьогодні нічого їсти, нічим протопити у хаті... Пусти, голубчику!...

— Ха-ха-ха-ха-ха-а а!... знов зарепетувала сова і гучна луна того скаженого репету по всему лісі роздала ся.

То ти тільки вмівш реготати? скрикнув Пилипко. — Так не боюсь я тебе!.. І, піднявши кулачата у гору, він подав ся вперед.

Так цвїрчить і стрїба горобець перед котом, що вловив горобця і, міцно здавивши зубами, покручує довгим хвостом та висвїчує хижо очима... Ой стережи ся, невеличкий горобчику, того лукавого викручування та хижого висвїчування! Лети собі мерщї у своє гніздочко, виплакувати своє горенько з своєю дружиною... Стережи ся й ти, невеличкий Пилипку, свого лютого ворога, що тобі з ним боротись не спля! Верни ся мерщї в свою голодну та холодну оселю, де тебе ненька рідненька пригрїє потурбуєть ся про твої недостачі.

Не встерїг ся вчечевя воробець: не встиг і цвїрінкнунуть в остатне, як накрив его кїт своє пазуристою лапою... Не встерїгсь й Пилипко свого ворога, що заманив его аж в середину глухого ліса, де він збив ся з шляху і рїзав ся трохи не по пояс глибокими кучугурами снігу... Не лічив Пилипко, скілько разів приходило ся ему падати і набирати снігу не то що в шкарбуни, а й за пазуху і за чорний платок на голові... Сількісь! Сніг він отрісе та й знову дере у перед; дурноверхе завзяте его підга-

жуть, вже змерли і через те не вжвбкують ся по селах, я чув у Деркачах, ще їх живили, я їх там вбачив безсмертними і брехня, брехня, щоб вони межі нашим людом коли змерли! Поруч з старосвітщиною чув я там і культуру, але не чужу, а свою, рідну. Пісні Лісенкові й инчих наш нарід з згагою ловить і вживає й дуже залюбки. Лісенко, Ніщинський й инчі проходять у нарід, дякуючи театрові. Наприклад у Деркачах що року бувають театральні вистави аматорські, як і богацько де послїдними часами у нас на Україні по селах.

Ні, наша мова, наша пісня, наш нарід, наша Україна не вмирає ще і ніколи вона не вмере, вона безсмертна! Не змерла вона від Литви, не змерла від Татарів, не змерла від Ляхів, не вмере вона і від Москвитів, не вмере вона і від панів Сумцевих з братією.

Хлібосїльство наше українське, привїтність, людяність, хто хоч побачити з тих, які знають все те по історії тільки, нехай сьмливо ідуть за тим і зараз ще на нашї села.

Я впевняю кождого, що село, нарід задля духа містової людини є та сканова живучо-сїдлююча вода. Кождий, який має міч, переступивши кордон міста, скинути з себе все неприродне людське на собі, яке неодмінно наша культура на нас наслоняє, все те, що віддалене від природи невже, все те, що робить нас машекінами житєвими, на селі всією істотою і фізичною і духовною заростає. Він покращає, він чудовним способом образ Божий на собі почує і від богацького чого негарного, як птаця ота небесна після сна вічного, всім тілом їм отряхуєть ся і стрепенуєть ся.

Є молитва, в якій благаєть ся у Бога захистити нас від мора, глада то що, до кінця тієї молитви неодмінно треба ще додати: й спаси нас, Господи і избави нас від наших доморошних тих українофілів, переведни їх Горецької, тільки вехай вони нашого сьвятюго українського духа, не торкаюсь ся, не баламуять його в нас і тим нам ніякої нечести не коють. Амінь.

Impossible.

Китайський концерт.

Зїїшла ся капеля, яка буде врати на китайській шкірі — та іменованій вже дїрїгент до неї: гр. Вальдерзе. Всї правительства вже згодили ся на его номінацію, не виключаючи і Францію, яка до тепер отягала ся з чисто формальних причин; бо до такої уваги треба там скликания сенату під проводом самого президента республіки. Народа сенату не могла відбутись задля неприємності президента Лобета в Парижі, а вчерашні вечірні дїявники з Берліна

няє... Ліс перед ним мов вироста; він давно вже ускочив у его і повинен би був перейти, а от ему кінця-краю немає... Мороз вже нєраз, мов опїк, боляче уцїпнув его за ноги в лихих шкарбунах, за голі, малі кулачата і за личевько біле, рожеве... Не потура на те Пилипко: застало вить ся перепочити, потре те місце, де заболить, похукає в малі рчченята та й знову — відтупцем далі...

Ось він вибравсь на чисту поляну. Кругом ліс обступив її; а вона чиста та біла лежить собі, відпочиває під холодним снігом і тільки зірочки висблискують по нїй своїми сизо-жовтоватими іскорками... Де се він? куди забрив? Скілько разів доводилось літом бродить ему по лісу, а він не припам'ятає такої поляни... Чи не Морозенкова се була горниця? Чи не за для себе він прибрав її так чепурно-чисто?... Кругом обставив деревом високим з кучерявими верхівками, пообтикав невеличкі полянки поміж деревом куцями тонкої ліщини, від вітру холодного закриває... Певне, се его сьвітлиця... Он — під кождою деревиною по пеньку чорніє... то — задля гостей, що як зайдуть, то було би де перепочити... Чомже тепер нікого немає?... Чи буди, та порозходились, чи ще й не приходили?... (Далі буде.)

двосять, що одобрене французькою правительством гр. Вальдерзе вже одержав.

Отже тепер заходить питанє, як гр. Вальдерзе буде провадив свою дїрїгентну паличку? Як далеко буде сягати его право розпоряджувань поодинокими відділами війська та їх военними матеріялами і яку власть він буде мати для вимушення для себе послуху і удержання потрібної дисциплїни? Се питанє ще зовсім не рїшене і представляє собою великі труднощі.

Гр. Вальдерзе став іменованій головним начальником німецьких військ, і як такий має повне право розпоряджати ними в рамках удїленого ему повномочия. Другі держави, за ініціативою цїсаря Вільгельма признали его номінацію на генерального коменданта союзних військ в Китаю, але кожда з держав, яка вислала більший контингент на далекий схід, має свої плани і цілі. Гр. Вальдерзе буде одиноким-полевим маршалком в Китаю і вже з титулу старшини ранги. Ему належало би ся головне команду при всяких спільних акциях союзних військ в Китаю. Обже ціла ся номінация виглядає чисто формальною, тим більше, що держави згодились на неї так скоро, без довгих переговорів та застережень.

Ще і тим дивоглядїйше виглядає ціла ся номінация генералїссїмуса, що як нинї рїчи стоять, він напевно не возьме удїлу в походї на Пекін, який покінчить ся ось за днях. Тим то і будуче завданє гр. Вальдерзе є дуже неясне. Згода держав в справї его номінації, виглядає лише на акт куртоазїї супротив надто горячого, німецького цїсаря. Бо мамо іменованя генералїссїмуса. Росія буде врїднє вести самостійно війну в Манджурїї, а так само і Англія в долині Янг-че-кі-янґ. Авторитет гр. Вальдерзе в кождім разї не буде сягати так далеко на північ, ані на полудне.

Для удержання дисциплїни і вимушення послуху для себе, гр. Вальдерзе не буде мати властиво жадного середства. Зовсім нерозумним було-б твердження, що він в данім разї був би в правї низших командантів деградувати, або навіть ставити перед воєнний суд. Ще ніколи яка небудь держава не удїлила такої властї вождови другої держави! Гр. Вальдерзе може лише евентуально провадити стратегїчні і тактичні операції аж шеф, не як воєнний вожда. Він не може мати права покарати навіть простого воїака чужої держави, не то чужого офіцера. Коли який відділ покаже ся невідповідним, або і не схоче виконати порученого наказу, то гр. Вальдерзе може в данім разї хіба застудити его німецьким, або яким иньшим, що згодить ся на сю задачу, а опїсля у дотичному правительстві внести покаравє неслужняного команданта, або евентуально старшого команданта дотичного відділу просити о покаранє на послуху. Більшого прапа генералїссїмус не буде міг мати.

Так отже німецький «Tambor maior» не буде міг вибивати сильного такту в Китаю, а в союзний концерт, як се доказують вже нинїшні телеграми (гл. телегр.), вирадає ся не один фальшавий тон.

Новинки.

— Календар. В п'ятницю: гр.-кат. 7 дїтий в Ефезї, Одокії; рим.-кат. Ліберата. — В суботу: гр.-кат. Евсїгнїя; рим.-кат. Олени.

— Вп наших Папє прому о приславе своїх фантів для дяківської лїтерїї найпізнійше до 10. вересня, по котрім то дни мусить буги зладжена листа виграних, зглядно фантів і предложена властї. Наших панночок, котрим не було можливим з яких там причин зготовити инші фанти, прошу о кілька китиць штучних цвїтів, абисьмо мали виставу штучних цвїтів. Меньшого, відповіднійшого і любїйшого до сповнення жаданя ставити не можна. Але его треба сповнити доконче. О. Танякєвич.

— Засїданє комітету лїтерийного і виставового відбуде ся вї второк 21. серпня с. р. о год. 4. з полудня, в рускій семинарії духовній. Управляю вїх П. Т. удєнів комітету і артистів беручих участь активну в сїй виставі, явитис я конечно, коли лишень се можливо, на сїм засїданю. Поодинокї запрошеня виплють ся підписаним Сьвітлою Дирекцією Товариства для розвою рускої штуки. — о. Танякєвич, голова комітету.

— Концерт. Дня 18. серпня відбуде ся з нагоди 70-их родин Его Величества цїсаря Франц Йосифа I. у Вижици в сали готелю Фріста концерт під протектоватом п. старости риц. де Табори з ласкавою співучастю пана А. Адлера

з Чернівців і кількох кутських, вижницьких і по-сторонніх пробуваючих тепер там підчас вакацій сил сьвіацких. Чистий дохід призначений Рускій Бурей товариства «Рускій Народний Дім» в Чернівцях. Ціна місць: І ряди 2 к. 40 с., II ряди 2 к., вступ на салю 80 с., для селян 40 с. Наддатки приймають ся з огляду на добродійну ціль з сердечною подякою. Програма концерту: 1) Вступне слово. 2) «Народний гимн» мішаний хор в супроводі фортепяну. 3) «Ой ви мої сьніваноньки», мішаний хор, слова В. Шашкевича, музика Вербицького. 4) Chopin «Etude в Ges-dur», фортепян. 5) «Ой пущу я копиченька», мужеский хор в супроводі фортепяну, музика Лисенка. 6) «Гей по горі», хор мішаний, слова Ю. Федьковича, музика Мих. Вербицького. 7) Schubert «Sonette в A-moll», фортепян. 8) «Ой у поли три криниченьки», мішаний хор. 9) «Де згода в семействі», соль-терцет. 10) а) «Ой летіла горлиця», б) «Та туман ярм котить ся», обі пісні в мішанім хорі, музика М. Лисенка. По концерті відбуде ся евентуально забава з танцями.

— **Галичанка між Китайцями.** Звісна артистка руского театру п. Фіцнер-Морозова перебувала до недавна з українською трупю аж у Владивостоці. Перед двома місяцями прислала фотографію з Иркутска до пані Стечинської та писала, що звідтам їдуть Амуром-рікою до Владивостока. Др. Гриневецкий має намір ангажувати п-ню Морозову, яка завсїгда тужить за своїм гніздом. Але чи лист, який дирекція вислала до Владивостока, дійде до адресатки та чи она зможе взагалі вернути тепер zagrożеною Китайцями сибірською залізницею — се велике питання.

— **Ратункова акція для навіщених повенію.** В сали повітової ради у Львові відбуло ся в неділю засіданє езекутивного комітету, вибраного на з'їзді повітових маршалків для несеня помочи навіщеним повенію. На засіданю ухвалено написаний п. Матковским меморіал, який особна комісія має вручити кравсому намісникови і міністерству у Відні. Порішено також видати відозву в цілі збираня складок.

— **Новий польський театр у Львові** критикує польска праса на всі сторони. З верха поганій, в середині недогідний, а до того вліз між жидів і заадає ся в Полтву. По правді сказавши, будинок сам собою є гарний, лише місце вибрано дуже нещасливо. Щоби тому зарадити обнижають тепер цілий терен від сторони Скарбківського будинку. Місцями знесено землю на цілий метер. Через те відкоцано давні, газові рурп. Треба було їх повинимати та закопати глибше. Се викликало перерву в доставі газу для околичних склепів. Надто властители прилеглих домів грозять магістратови процесами, що обнижаючи терен, ослаблює фундамента їх домів та робить неможливим доїзд до них, а вартість склепів обнижає тим, що до них треба входити по високих сходках. Так отже готово прийти до великого скандалю в справі нового театру, бо земні роботи будуть коштувати кількадесят тисяч, не обнятих кошторисом будови, а що будуть коштувати процеси, які місто правдоподібно попрограє — се ще не дасть обчислити ся. А до того всього ще і театрови не помогли ничими розкопками, бо примежні каменіці видають ся ще висшими, а театр як був, так і лишив ся в низу. Сьміхованці подають магістратови раду, щоби цілий Львів скопав низше на один метер, а тоді театр буде так стояти, як повипен.

— **З нагоди закладаня водопроводових рур** у Львові появляють ся в львівській прасі що-раз частійші паріканя на визиск робітників занятих при сих роботах. Помінаємо вже нелюдске обходженє наставників з робітниками, бо майже щоденно чуємо, що з сеї причини там або сям залишили робітники працю. Однак не звернути уваги на несовісне поведєне підприємців при сих роботах, вихиснуване кроваво заробленого робітниками гроша в обманьчивий спосіб, значило би тільки, що попірати злочин. Всі роботи при водопровадах від жерел аж до Львова передано в підприємство спілці дрібних капіталістів. Она роздає робітникам роботу на акорд, призначуючи їм поодинокі місця, де мають копати. На такім кусникови може робітник заробити найбільше чотири корони, а коли скінчить свою роботу, мусить ждати нераз дуже довго, поки появить ся котрий зі спільників, та відбере роботу і заплатить за ню дещо. Виплачує ся лише задаток, і то квітком, на який можна дещо дістати в кантині, або інакше сказати, в вандруючім з робітниками шинку, який удержують самі підприємці. За квіт одержує робітник в кантині не гроші, але лиху горілку, найнужденнійше пиво і стухлу ковбасу з таким самим хлібом. Коли робітник не пристане на такі условини, то сейчас єго прогонять. По якімсь часі приходить до остаточної виплати, яка відбуває ся також при кантині, віддаленій нераз о півтора милі. При виплаті приходить звичайно до суперечок між робітниками а виплачуючими, але правда є все по стороні других, а робітники мусять стулити губу, як не хочуть бути прогнаннми. І на таку несправедливість можуть власти в столиці краю спокійно дивити ся?!

— **Утоплені гроші.** В середу минулого тижня зібрав ся на мості в Перемишля гурток цікавих і приглядав ся, як сплавники бідували на Сяні зі справами, що зачепили ся о сповни під мостом. Один селянин так цікаво заглядав з мосту в воду, що перегнув ся до половини тіла через поруче, причім вилетіла єму з пазухи хустка, в котрій зав'язав 200 корон. Сердега наплакав ся немало, бо тяжко було відшукати згубу на дні Сяну, аж найшов ся один зі сплавників, що згодив ся за доброю нагородою ратувати затоплений скарб. Се удало ся єму аж по кілька азових пробах, за що дістав 15 корон.

— **В справі атентату в Монзі.** Бресї сидить тепер, як звісно, в вязниці в Медіолянї. Слідчий судия переслухує єго що дня в вязничій келії, звідки убійник аві на крок доси не віддавав ся. Розправа відбуде ся на певно дня 29. с. м., бо акт обжалованя вже виготовлений, а співвиновників замаху висліджено. Компромітуючі письма в справі атентату найдено у любовниці Бресїєго, Емми Квацці, у давного єго хлібодавця в Прато, у Ланнера і Квінтавального і у єго рідного брата Льоренца, шевця в Прато. Всіх сих увязнено і відставлено до суду в Медіолянї. Перед кількома днями прихоплено в Квінто коло Генуї товариша Бресїєго, з яким єго бачено критичного дня в Монзі.

— **Козацкі могили.** «Харківські Вєдомості» пишуть про козацкі могили: В ахтирськім уїзді при дорозі до Колонтаєва находить ся в лісі величезний курган. Після поговірки Петро Дорошенко мав в тім місці побити свого противника Брюховецького, а жертви сеї битви приєспати могилою. В недалекім Котельві ще недавно находив ся двір з майнами Брюховецького, але закупили їх місцеві мужики та розділили поміж себе. І ту вносить ся величезна могила, про яку говорять, що она криє в собі зброю і пушки Брюховецького. Дальше, між Котельвою а Ахтирком недалеко Лутиц находить ся також кілька меньших курганів, в яких Брюховецький, побитий Дорошенком, мав закопати своє майно.

— **Пруські власти против Поляків.** В неділю, дня 12. с. м., мав відбути ся в Познані з'їзд членів польських товариств гімнастичних, на котрий збирали ся і «Соколи» польські зі Львова і Кракова. Але прускі власти закартали участи заграничним «Соколам», а познаньским «Соколам» закартали виступати в мундурах і з прапором.

— **Затужили за гоями.** Жидівський орган «Рацефира» доносить про громадний пововот жидів з Аргентини до Росії, головно до привісляньських губерній. Жидівські колоністи в Аргентині, що вїемігували з Росії, були би вже давно повернули до рідних сторін, якби не ся обставина, що они вїїздячи до Америки, зрekli ся російського підданьства. Тепер же вийшов в Росії указ, яким признає ся російське підданьство всім тим, що ще се прийняли чужого горожаньства, в наслідок чого жиди оставляють свої рільничі колонії в Аргентині та їдуть дурити гоїв в Росії.

— **Статистика народів.** Після обчислень Отона Гібнера числить Европа 383 мільонів душ населєня, з котрих належить до славняньского племени 123,659.000, до германьского 122,658.000, до ромальського племени 105,411.000, а до иньших 29,971.000.

— **Гідне наслідуваня!** Директора ірляндских народних шкіль внесли недавно петицію до англійського парламенту о розширенє програми науки ірляндского язика. Ірляндці, члени парламенту, доказували конечну потребу ухвалєня ввєсеня, які містили ся в петиції. Однак Англичани відкинули всі ввєсеня мотивуючи се тим, що знанє англійського язика є для ірляндців о много кориснійше і тим лучше буде для них, коли забудуть свою рідну мову.

— **З Хойниць** доносять, що місто мусить заплатити 30.000 марок на дієти для пробуваючих там на слідстві судових урядників з Берлина. Ізраельського відфотографовано в вязниці, в виду чого догадують ся, що єго незабаром випустять. Німецка праса замовкла в справі загадочного убійства Вінтера.

— **Невірний Тома.** Редактор одного даньского дневника, Опфер, їдучи оноді кораблем, скочив до моря з тим наміром, щоби пересьвідчити ся, чи ратункові прилади на кораблі є вистарчаючі. По чотирох мінутах витягнуло єго з води вдоволеного пробою.

— **Смерть в наслідок неосторожности.** Сьпівачка будапештєської опери, пані Столь-Немети, упала жертвою власної неосторожности. Замість лимонїади випила она пів склянки лугової есенції. Тяжко попарєну в середині відвезено сейчас до шпиталю, де мймо скорої помочи лікарської померла нещасна по кількох годинах страшной муки.

— **Як охоронити засїви, огородину і садовину від приморозків?** Коли заповідає ся приморозок, господарі в Англії, Франції і Німецьчині розпалюють по всіх полях і огородах, кругом села огнища і палять на них цілу ніч навіз, вогку мерву, або перегнилу соломку, перій, траву і т. и. З сего робить ся великий дим і стелить ся хмарою по полях, забезпечуючи со-

бою землю від холоду. Сей спосіб вичає ся звичайно жобрим успіхом.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує:

Австрійсько-угорсько-італійський рух товаровий. З днем 1. вересня 1900 входить в жите додаток I до тарифи часть I, розділ B і нова тарифа часть II, зшитка 2.

Східно-північно-західній австрійський союз залізничий. Входить в жите додаток I до тарифи часть II, зшитка 6 важний від дня 1. вересня 1900.

Ц. к. дирекция залізниць державних в Оломунци оголошує, що перестанок залізничий Меріш-Карльсдорф при шляху залізничім Меріш-Шільдберг-Груаїх отворено з днем 1. серпня с. р. для руху пакункового.

— **Родимці! Прислайте фанти для дяківської льотерії! Купуйте льоси!** Фанти належить посилати до канцелярії дяківської льотерії, Львів, Коперника ч. 36 на руки Впр. о В. Яцковського, гроші до Дирекції «Народної Торговлі», Львів, Ринок. *Комітет.*

— **Дрібні вісти.** Начальний директор почт і телеграфів, совітник двору Іван Сеферович, вїїхав на 6-недільну відпустку зі Львова. Заряд галицької дирекції почт і телеграфів переняв старший совітник почтотвий Омелян Габерле. Четверта каденция присяглих судій в Львові пічне ся в перших днях вересня.

— **Конкурс.** Тов. «Шкільна Поміч в Коломиї» прийме з початком 1900/1 року шкільного учєня рускої гімназії (кляс приготовляючої і I—VIII-ої) до бурєи. Своім питомцям дає бурєа ціле удержанє, ліжко, надзірі провід домовий, а також і меньшу поміч в науці. Оплата вносить на рік 2 зр. на інвентар, 1:20 зр. за річну вкладку членьску (вітця або опікуна) і місячно від 8—17 зр. а за пранє біля 50 кр. — платних кожного місяця з гори. Сї, що хотять бути прийняті по зниженій ціні, (низше 17 зр.) мають залучити до просьби сьвідочтво убожєства. Питомці мусять при прийнятю виказати ся, що мають три рази зміняти біле на постіль, сїнник, 6 пар біля, 6 хусточок до носа і 2 пари обуви.

Кождий прийнятий дістає карту прийнятя, без котрої не сьміє спровадити ся до бурєи. Зголошувати ся треба до товариства «Шкільна Поміч в Коломиї» на руки предсїдателя С. Недільского до 25. серпня с. р. — Від Виділу «Шкільна Поміч в Коломиї», в липни 1900.

С. Недільский, голова. Гр. Наливайко, секретар.

Телеграми.

Відень, 16. серпня. «Fremdenblatt» доносить, що др. Ф. Булят іменованій дійсним президентом сенату, якого титул носив до тепер.

Грайс, 16. серпня. Заказано тут знова збори німецьких радикалів з Австрії в справі руху Los am Rom.

Відень, 16. серпня. «Reichspost» доносить, що капітанови Йосифу гр. Лєдоховскому офіцерека рада чєсти (Ehrenrath) відобрала шаржу, бо не хотів прийняти повданку, як противного єго релігійним переконаням.

Прага, 16. серпня. «Pilsn. Obzor» доносить, що сойм чєский не буде скликаний в осєни, бо нема надії, щоби він вилучив політичні квестії зі своїх нарад.

Берлин, 16. серпня. Канцлер кн. Гогенльогє заявив перед члєнами своєї родини, що готов тепер прихилити ся до єї бажаня і уступити із заниманого становиска.

Прага, 16. серпня. Приготовлюючі працю коло основаня чєского університету на Моравах мають вже находити ся на покінчєню.

Париж, 16. серпня. Міністер заграничних справ Делькас одержав депешу від французского посла в Пекіні Пішона, з датою 9. серпня, в якій сказано, що Чунгліямен повідомив послів в Пекіні, що Лігунгчангови поручєно розпочати мирові переговори. Однак треба їх шитати, чи можливо зачинати мирові перєсправи, коли дипломатичне тіло не має своїх прав, а китайські війска стоять на посольській території. Коли-б перєсправи здержали марш союзних війск на Пекін, то послї дістануть ся в руки розбісєних Китайців. Ми тут, — кінчить ся телеграма — мусимо вдовольняти ся малими порціями, а кіньского мяса, рижу і хліба стане нам ще на 15. днів.

Шангаї, 16. серпня. Прибувші тут з Гонгконгу англійські війска не могли висїсти з причини опоры віцєкороля. Захованє віцєкороля приписують тут впливам французского та російского консуля. Сеймур чекає на інструкції своєго правительства.

Малий фейлетон.

СТРІЧА.

(Далі).

— Га? — відповів хлопець і хотів іти далі.

— Хто в вас пан-отцем, питаю? — повторив нетерпляче подорожний.

— Не знаю? — відповів хлопець.

Тут змішався в розмову візник.

— Ото дурний хлоп, а він не знає, хто в них ксьондзом.

— Ксьондзом у нас молоді єго-мость. Чому би не знав! — відповів хлопець з міною ображеного чоловіка і пішов собі далі.

Доперва якийсь старий господар пояснив, що небіщик пан-отець померли і що тепер настав до них молодий сьвященик, зять покійного, той, що оженив ся з панною Галею.

Як називає ся, також не знав.

— Якось так дивненько: Юр... Юр... Недовго, тай ще люде не знають.

— Може Юрчак? — поміг йому подорожний.

— То, то, то! Юрчак, паноньку, Юрчак!

— Чорнявий, низький, правда?

— То, то, то! Чорнявий, низький. Такай як я, а може трохи низший.

— Ну, то той сам! Завертай на приходство! Спасибі, газдо! По дорозі дивував ся, що Галя вийшла за Юрчака, пригадував собі, яка вона була ладна і мила дівчина і заявив сам перед собою, що до Юрчака не мав ніколи довіря.

Віз тихо вточив ся на подвірє, а бувалі коні відразу скрутили під стирту пахучого, сьвіжого сїна. Подорожний зліз з воза, стріпав по-рох з одежі, поправив капелюх і пустив ся до хати.

На подвірю було тихо. Так тихо, як буває лише на селі в неділю. Правдивий день спочинку. Навіть пси кудись поділись і не витав его ніхто. Хіба бузюк на високій стодолі клекотав довгим кльовом і віти старезної липи нахилились легонько. Увійшов в огородець — і тут тихо.

Стежки постругані, мало витоптані, по них воробці скачуть, цвіринькають. В траві жужжить комаха, а з грядок розливає ся запах реведи і левкоїв. Поміж липами стоїть мовчаливий дїм.

І було в тім образку щось таке тихе, таке сумне, а разом і дороге, що він став як вкопаний і дивив ся. Відчинене віконце легенько колихалось, але крізь него не виглядав ніхто. В хаті було тихо. Аж ось почув ся ледви замінний

шелест. Чиясь хода. Хтось відчинив фортеп'яні і поклав руки на клявіші.

Помішані, неясні акорди, нескінчені і ледви початі мелодії, а потім переходили, ще кілька тонів, павза і сумна а голосна музика Брамса.

Гість тихо підійшов на ганок і став біля стовпа, обвитого зеленим листем дикого в.нограду. А музика все пліла і пліла крізь відчинене вікно і наповнювала собою город і зливалася з запахом цвітів, з блакитю неба, гармонією літного, погідного пополудня. На него робила вона дивне вражінє. Чув прецінь всілякі концерти, недавно чув Падеревського, але сей несподіваний, сільський концерт очарував его, оповив тугою, нав'яв спомини, зворушив серце.

Короткий п'ятий танець скінчив ся. Останні звуки замерли самі в собі, не вибігли крізь вікно, не розплились у просторі; сконала та дивна музика в аґонії своїх власних тонів, як вечір конає в аґонії красок.

Тихо. І знов реведа і левкоя, знов лагідна, вже не полуднева, жарка блакить, знов велика симфонія природи. Забутись можна. Та того він не хотів. Кождої хвилі могли відчинити ся двері і міг вийти хто. Він опам'ятав ся і наложив руку на клямку.

На вид гостя від фортеп'яна підняла ся жінка. На її лиці видно було сьвіже зворушенє, викликане грою. На сьвідому лиці румянці палали і дивні огні горіли в великих, як море глибоких, очах. Але сей вираз змішав ся з виразом здивованя. На чолі між бровами появилася легенька морщинка гнїву, уста затялись, якби сердились, що пам'ять не може пригадати імени прихожого.

Він, чи не він?

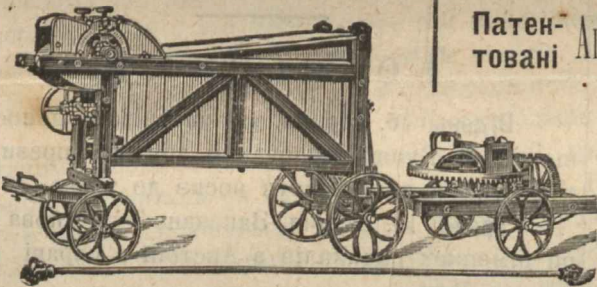
Гість склонив ся легко і стояв мовчки. Мовчки обнимав її своїм зором. Була та сама. Та сама, що перед літами. Лише стать її вирівнялась, розвинулась і, дивна річ, не втратила ні крихітки давного, молодечого чару. Несло від неї сумом вечірної години, чарами лісової глуші, меланхолією місячної ночі. Пізнав її — і вона пізнала его. То був — він... І тепер замість морщини гнїву появил ся на її лиці вираз завзята до конечної самооборони перед грізним, невідійним ворогом, що йшов на неї добре знайомою, хоть призабутою, непобореною силою.

(Д. 6.)

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-, 2-, 3-4скібові

Борони до лук та моху складові і діагональні. **Валки** Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косярки до трав, конюшини і збіжа, **граблі** до громадженя сїна і збіжа і **перевертачі** до сїна.

Патентовані Апарати Діппа до овочів, ярин і т. п.

Праси до вин і овочів, ярин і т. д.

Млинки на овочі і ягоди.

Машини до толоченя винограду.

Патентовані „МОЛОТІЛЬНІ“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний

Самодільні патентовані „СИКАВКИ“ „Сифонія“

до нищення мшиць на винограді, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня. **Парові машинки** до паші.

Найновіші **МЛИНКИ** до чищення збіжа.

Січкарні системи Гексла.

Млинки до шротованя, та до краєня буряків.

* Ручні праси до сїна та соломи * постійні і до переносеня

як також всякі інші господарські машини.

виконують і доставляють після найновішої системи

RH. MAUFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня. у Відні, III. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталогі і численні письма з признанєм — даром.

Заступці і відпродавці пожадані.

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у Львові, при улиці Сикстускій ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язиці руським, польським, німецьким, французьким і т. д. по ориґінальних цїнах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчислюючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.

Видає і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Дністеръ“.

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Миколяша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці наґробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабьони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

З друкарні В. А. Шийковського.